

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Н. М. Вдовенко, В. Л. Гераймович, Л. В. Богач

СЛОВНИК-ДОВІДНИК

З дисципліни «Глобальна економіка»

КИЇВ – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

СЛОВНИК-ДОВІДНИК

З дисципліни «Глобальна економіка»

2-е видання (перероблене та доповнене)

КИЇВ – 2018

УДК 339.9(030)
ББК 65.5

*Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету
біоресурсів і природокористування України
(протокол № 1 від 26 серпня 2016 р.)*

Рецензенти:

*Ткачук В. І. – доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного
агроекологічного університету*

*Россоха В. В. – доктор економічних наук, професор, головний
науковий співробітник відділу проблем галузевого і територіального
управління Національного наукового центру «Інститут аграрної
економіки» НААН України*

*Кальна-Дубінюк Т. П. – доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри аграрного консалтингу та сервісу НУБІП України*

*Автори-укладачі: Н. М. Вдовенко, В. Л. Гераймович, Л. В. Богач,
Л. М. Сокол.*

Словник-довідник з дисципліни «Глобальна економіка» 2-е видання
(перероблене та доповнене) / / Н. М. Вдовенко, В. Л. Гераймович, Л. В.
Богач 2018. – 164 с.

Словник-довідник з навчальної дисципліни «Глобальна економіка» є
оригінальним виданням, в якому системно розкривається зміст понять та
термінів з глобальної економіки, що сприяють підвищенню рівня
загальноекономічної підготовки фахівців. Формуванню у них навичок
науково-аналітичного опрацювання проблем аграрної політики з позиції
загальнодержавних інтересів, дає можливість опанувати теоретичні
підходи до розробки та реалізації комплексу заходів щодо регулювання і
підтримки аграрного сектору. Видання розраховане на науковців,
викладачів, аспірантів, студентів, працівників аграрного сектору
економіки.

УДК 339.9(030)
ББК 65.5

© Н.М. Вдовенко, В.Л. Гераймович, Л.В.Богач. 2018
© НУБІП України, 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК	5
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	68
НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	73
ДОВІДКОВИЙ МАТЕРІАЛ.....	106

ПЕРЕДМОВА

Глобалізація пов'язана з переходом від індустріальної до постіндустріальної стадії економічного розвитку. Вона означає якісно новий стан взаємозв'язків в економіці, політиці, екології на основі підвищення мобільності капіталу, робочої сили, інформації, ідей у світовому масштабі та втілюється у зростаючій взаємозалежності країн світу в результаті інтенсифікації міжнародних переміщень товарів, послуг, міжнародних потоків капіталу, швидкої і широкої дифузії технологій тощо. Глобальна економіка - це якісно новий стан світової економіки, яка поступово перетворюється в цілісний глобальний організм, поєднаний гігантською виробничо-збутовою мережею, глобальною фінансовою системою, планетарною інформаційною мережею тощо.

Сучасна глобальна економіка української держави спрямована на реформування суспільних відносин в аграрному секторі економіки, тому в умовах глобалізації господарювання особливо важливого значення набуває ефективне функціонування економіки сільського господарства, раціональне використання усіх факторів виробництва, впровадження досягнень науково-технічного прогресу. Все це в свою чергу зумовлює удосконалення підготовки висококваліфікованих кадрів для аграрного сектору економіки і в першу чергу підвищення рівня їх економічної освіти. У зв'язку з цим словник-довідник з глобальної економіки сприятиме підвищенню рівня компетентності усіх спеціалістів сільськогосподарського виробництва.

Словник-довідник розкриває економічну сутність, характер і головні компоненти глобальної економіки. У словнику подані основні правові, політологічні, соціологічні та економічні терміни, які характеризують політичні, державні, суспільно-політичні, економічні та глобальні процеси, що відбуваються в суспільно-політичному житті, та використовуються у навчальному процесі та у науковій, навчальній та практичній діяльності як студентів та слухачів, так і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, а також фахівців економічного профілю.

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

А

Автаркія – економічна незалежність країни, що позбавляє необхідності ввезення найважливіших продуктів споживання.

Аграрна економіка – взаємопов'язаний організаційно-технологічний процес, що охоплює виробництво сільськогосподарської продукції, її заготівлю, переробку і доведення кінцевої продукції до споживача.

Аграрна криза – це економічна криза в сільському господарстві, яка проявляється у скороченні обсягів виробництва, посиленні аграрного перенаселення та інших формах.

Аграрна політика – 1) цілеспрямована діяльність держави, обмежена ресурсами, бюджетом і часом, яка покликана забезпечити продовольчу безпеку країни 2) процес управління і регулювання аграрним сектором економіки з метою забезпечення його розвитку за одним або одночасно кількома політично задекларованими, економічно забезпеченими та соціально захищеними напрямками 3) діяльність держави спрямована на формування господарсько-фінансових та політичних рамкових умов в аграрному секторі, які реалізуються шляхом впливу на економічні процеси, що в ньому відбуваються, через форми і методи, найбільш дієві у сфері аграрної економіки 4) сукупність принципів і дій, які здійснює держава для вирішення комплексу проблем, пов'язаних з функціонування агропромислового комплексу (власне сільськогосподарського виробництва, структур агробізнесу, ринку сільськогосподарської продукції, споживання, розвитку сільських товариств тощо)

Аграрна політика держави – курс та система заходів, спрямованих на інтенсивний розвиток продуктивних сил села, вдосконалення або докорінну зміну існуючих там форм власності, на поліпшення умов життя й побуту його мешканців, на забезпечення сировиною промисловості та ін.

Аграрна реформа – це передбачена нормативно-правовими актами, система економічних, організаційних, правових, соціальних та інших заходів, спрямованих на створення множинності форм власності на землю та множинності форм господарювання на ній, з метою підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва.

Аграрна розписка – це товаророзпорядчий документ, що фіксує безумовне зобов'язання боржника, яке забезпечується заставою, здійснити

Глобальна квота – квоти, що встановлюються відносно товару без зазначення конкретних країн (груп країн), куди товар експортується або з яких він імпортується.

Глобальна корпорація (ГК) – це корпорація, що інтегрує воедино господарську діяльність, здійснювану в різних країнах по всьому світу.

Глобальний (світовий) ринок – це система обміну товарами і послугами між країнами, що виникла на основі міжнародного поділу праці й міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин. Його можна розглядати як сукупність національних ринків окремих країн, що пов'язані між собою міжнародними економічними відносинами.

Глобальний міжнародний ринок праці у сучасних умовах можна розглядати як сукупність окремих регіональних міжнародних ринків праці, зв'язки між якими є менш інтенсивними, ніж внутрішньо регіональні.

Глобальний інформаційний простір – основа й середовище формування глобальної інформаційної спільноти.

Глобальні інформаційні мережі – тип комп'ютерних мереж, що об'єднують розподілені в географічному просторі інформаційні обчислювальні та інформаційні ресурси.

Глобальний порядок (за М. Хардтом і А. Негрі) – нова логіка і структура управління, новий вид суверенітету.

Глобальні проблеми – сучасні проблеми, що мають життєво важливе значення для всього людства, від рішення яких залежатиме його соціальний прогрес, запобігання термоядерної війни й забезпечення миру для всіх народів; подолання розриву в рівні соціального-економічного розвитку між багатими і бідними країнами, викорінення голоду, злиденності й неписьменності; регулювання стрімкого зростання населення в бідних країнах; запобігання катастрофічного забруднення навколишнього природного середовища; забезпечення людства ресурсами – продовольством, енергією, промисловою сировиною; запобігання негативних наслідків науково-технічної революції.

Глобальна продовольча проблема – нестача продовольства для нормального фізіологічного розвитку людини, що нині охоплює до 1 млрд осіб планети.

Підписано до друку 26.11.18
Ум. друк. арк. 9,5
Наклад 100 прим.

Формат 60x84\16

Зам. № 180198

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі НУБіП України
вул. Героїв Оборони, 15, Київ, 03041
тел.: 527-81-55